

Sayı : B.17.0.SGB.0.10.00.00 - 610 - 5151-22033
Konu : Soru Önergesi

24.11.2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İstanbul Milletvekili Sayın Dr. M. Sezgin TANRIKULU tarafından Bakanlığımıza tevcih edilen 7/9369 Esas Numaralı yazılı soru önergesine verilen cevabi yazımız, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Fatma ŞAHİN
Bakan

EK: Soru Önergesi cevabı (... sayfa)

İstanbul Milletvekili Sayın M. Sezgin **TANRIKULU**'na Ait 7/9369 Esas Numaralı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Olarak Hazırlanan Cevap Metni

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından açıklanan evlenme-boşanma 2011 istatistiklerine göre 120 117 çift boşanarak ülkemizde aile bütünlüğü her geçen artarak bölünmeye devam etmektedir.

Yaşanan boşanmaların çoğu geçimsizlik, yani ekonomik sebeplerin daha ağırlıklı olarak tetiklediği, bununla birlikte aile içerisinde sevgi ve birlik duyguları adeta başarısız politikalar ile parçalanmaktadır. Aile bütünlüğünü korumak yerine AKP iktidarı ve büyüttüğü sorunların sonucu olarak aileler parçalanmakta, toplum içerisinde içinde sevgi yerine kin ve nefret tohumları ekilmektedir. 2002 yılında 95 323 olan boşanma sayısı her yıl üstüne koyarak büyümekte ve son yapılan araştırmalar ile sadece 2011 yılı bünyesinde 120 117 çiftin boşanması ile sonuçlanan sosyal trajediler yaşamaktayız.

Ülkemizde artarak büyüyen işsizlik ve işsizlik sorununun tetiklediği yoksulluk sorunu ile birlikte temeli uzun yıllar önce kurulmuş aile temelleri sarsılmakta ve son 10 yıl içerisinde her geçen yıl üstüne daha da koyarak aile bütünlükleri yok olmaktadır.

SORU 1: Yaşanılan boşanmalar ile ilgili Bakanlığınızın başlattığı bir araştırma çalışması var mıdır? Boşanan çiftlerin kaçta kaç yoksulluk ve işsizlik sorunları neticesinde boşanmaktadır?

SORU 5: Son 10 yılda sürekli artan ve önlenemeyen aile bütünlüklerinin parçalanmasının altında yatan en önemli sebep nedir?

SORU 6: Gerek aile gerekse sosyal politikalar konusunda yetkili olan Bakanlığınızın aile bütünlüğünü sağlamak adına başarısız olduğunu kabul ediyor musunuz? Başarısızlıklar rakamlar ile ortadayken istifa etmemenizin nedeni hükümetinizin aile bütünlüğünü korumak gibi bir amacı olmamasından mı gelmektedir?

CEVAP 1-5-6: 1990-2011 yılları arasında gerçekleşen evlenme ve boşanma sayıları ile kaba evlenme hızı ile kaba boşanma hızına ait sayısal veriler aşağıdaki tabloda verilmiştir:

YILI	EVLENME	BOŞANMA	NÜFUS	Kaba Evlenme Hızı %	Kaba Boşanma Hızı %
1990	563.988	49.825	55.120.000	1,00	0,09
1991	565.655	61.068	56.055.000	0,99	0,11
1992	567.988	62.409	56.986.000	0,97	0,11
1993	613.312	65.176	57.913.000	1,03	0,11
1994	628.947	65.690	58.837.000	1,04	0,11

1995	651.017	71.287	59.756.000	1,05	0,12
1996	651.963	77.560	60.671.000	1,04	0,12
1997	715.554	82.301	61.582.000	1,12	0,13
1998	706.185	87.999	62.464.000	1,08	0,13
1999	685.352	92.748	63.364.000	1,03	0,14
2000	675.602	96.921	64.252.000	1,00	0,14
2001	544.322	91.994	65.133.000	0,80	0,13
2002	510.155	95.323	66.008.000	0,74	0,14
2003	565.468	92.637	66.873.000	0,81	0,13
2004	615.357	91.022	67.723.000	0,86	0,13
2005	641.241	95.895	68.566.000	0,89	0,13
2006	636.121	93.489	69.395.000	0,90	0,13
2007	638.311	94.219	70.586.256	0,91	0,13
2008	641.973	99.663	71.517.100	0,90	0,14
2009	591.742	114.162	72.561.312	0,82	0,16
2010	582.715	118.568	73.722.988	0,80	0,16
2011	592.775	120.117	74.724.269	0,80	0,16

(1) Kaynak: DIE, TÜİK, TNSA, DPT, NVİGM Sayım ve Projeksiyonları

(2) Not: 2007 yılından önceki yıl ortası nüfuslar, 2008 Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemine ve Nüfus ve Sağlık Araştırmalarına dayalı tahmin ve projeksiyonlardır.

(3) Kaba Evlenme Hızı: Belli bir yıl içinde her yüz nüfus başına düşen evlenme sayısıdır.

(4) Kaba Boşanma Hızı: Belli bir yıl içinde her yüz nüfus başına düşen boşanma sayısıdır.

Evlenme ve boşanma istatistiklerine baktığımızda; ülkemizde 2002 yılında binde 7.36 olan evlenme oranına karşılık boşanma oranı binde 1.4'tür. 2009 yılında ise, evlenme oranı binde 8.21 iken boşanma oranı binde 1.6'dır. Evlenme ve boşanma oranlarının, kısa zaman dilimleri içerisinde yorumlanması mümkün olmayıp, bu tür olguları 20-30 yıllık zaman dilimleri içerisinde yorumlamak ve açıklamak gerekmektedir.

Son 10 yıllık dönem ile bir önceki 10 yıllık zaman dilimini karşılaştırdığımızda, 1990 yılından 2000 yılına kadar boşanma oranı binde 0.9'dan binde 1.4'e yükselerek %55'lik bir artış göstermiştir. Buna karşılık 2000 yılından 2010 yılına gelindiğinde ise binde 1.4'ten binde 1.6'ya çıkarak %14'lük bir artış gerçekleşmiştir.

Ayrıca ülkemizde kaba boşanma oranının, Avrupa Birliği ülkeleri ile kıyaslandığında oldukça düşük olduğuna da dikkat çekmek gerekmektedir. Dikkate değer bir başka husus ise, Avrupa Birliği ülkelerinde 2002 yılından 2009 yılında gelindiğinde kaba evlenme oranı azalırken ülkemizde gerçekleşen artıştır:

	Evlenme (binde)		Boşanma (binde)	
	2002	2009	2002	2009
AB (27 Ülke)	4,88	4,51	1,9	2,1
Türkiye	7,36	8,21	1,4	1,6

Not: Eurostat web sitesindeki en güncel veriler 2009 yılına aittir.

Kaba evlenme oranı: Belli bir yıl içinde her 1000 nüfus başına düşen evlenme sayısıdır.

Kaba boşanma oranı: Belli bir yıl içinde her 1000 nüfus başına düşen boşanma sayısıdır.

2008 yılında gerçekleştirilen Boşanma Nedenleri Araştırmasında, Türkiye'de "geçimsizlik" nedeniyle boşananları boşanmaya götüren nedenlerin ortaya çıkarılması ve kalıcı ve etkili politikaların üretilmesine katkı sağlanması amaçlanmıştır. Bu çerçevede ailenin ekonomik yapısı, tüketim kültürü, kredi kartı kullanımı alışkanlıkları ve ailenin ekonomik refahı gibi değişkenlerin diğer birçok değişkenle birlikte boşanmalar üzerinde etkisinin bulunduğu gözlemlenmiştir. Ancak diğer bütün sosyal olay ve olgularda da karşılaşıldığı gibi boşanma olgusunun ve istatistiklerinin de tek bir değişkenle açıklanmasının mümkün olmadığı araştırma sonuçları ile teyit edilmiştir.

Sonuç olarak her ne kadar ülkemizde boşanma verilerinde son yıllarda ciddi değişiklikler olmasa da, "aile kurumuna" verdiğimiz öneme binaen, aile kurumunu güçlü tutmamıza katkı sağlayacak eğitici-öğretici yayın ve programlarla ailelerimizde farkındalık oluşturacak ve ailelerin sorun çözme kapasitelerini artıracak faaliyetlerimiz sürmektedir. Ayrıca Bakanlığımız tarafından 2013 yılı programında boşanma olayının sebeplerinin derinlemesine araştırılması ile ilgili bir etüt çalışmasının başlatılması hedeflenmektedir.

Daha detaylı bilgi için Bakanlığımızın kurumsal web sitesinde yer alan "Boşanma Nedenleri Araştırması"ndan faydalanılması yerinde olacaktır.

SORU 2: 2002 yılından itibaren her yıl artarak devam eden boşanma rakamları gösteriyor ki Bakanlığınız tarafından sorun iyi etüt edilip sorunun önüne geçilmemektedir. Toplumun en temel birimini korumak ve sorunlarını çözmek Bakanlığınıza ait bir görev değil midir?

CEVAP 2: Bakanlığımız Türk ailesinin bütünlüğünün korunması ve sosyal refahının artırılmasını sağlamak amacıyla araştırmalar yapmak ve yaptırmak görevini yerine getirmek üzere aileyi doğrudan ya da dolaylı olarak ilgilendirebilecek çeşitli sorun alanlarını tespit etmek ve bu sorunlara yönelik çözüm önerileri geliştirmek üzere araştırma ve inceleme çalışmalarını aralıksız olarak sürdürmüş ve elde edilen sonuçları bu konularda icrai faaliyette bulunma yetkisine sahip kurum ve kuruluşlar ve kamuoyuyla paylaşmıştır.

Bu çalışmalar arasında 2011 yılında gerçekleştirilen "Aile Yapısı Araştırması" bulunmaktadır. Ayrıca 2009 yılında gerçekleştirilen "Türkiye'de Ailelerin Eğitim İhtiyaçları Araştırması" ile tespit edilen ihtiyaçlar doğrultusunda, 2009 ve 2010 yılında "Aile Eğitiminde Müfredat ve

Materyal Geliştirme Projesi" iki aşamada tamamlanmıştır. Bu projedeki temel amaç, aile bireylerine dönük olarak temel bilgi, beceri ve davranışların geliştirilmesi ve sorun çözme kabiliyetlerinin güçlendirilmesine yönelik bir eğitim müfredatının geliştirilmesidir. Projenin devamında 2011 yılında ülke genelinde eğitimcilerin eğitim faaliyetleri gerçekleştirilmiş olup, 2012 yılı içinde de AEP'in yaygınlaştırılmasına yönelik çalışmalar devam etmektedir.

SORU 3: İl emirlerinin kaldırılmakta ve eş durumundan tayinlere farkı Bakanlıklar sınır koymaktadır. Bu uygulamalar ile aile bütünlüğü bir darbe daha almaktadır. İl emirlerinin kaldırılması ve eş durumundan tayinlere sınır getirilmesi için Bakanlığınızdan bilgi alınmış mıdır?

SORU 4: Şayet bu uygulamalarda Bakanlığınıza danışılmamış ise Bakanlığınız tarafından aksi bir girişiminiz olmuş mudur?

CEVAP 3-4: Bakanlığımıza bağlı hizmet veren kuruluşlarımızda eş durumu tayinleri, "Devlet Memurlarının Yer Değiştirme Suretiyle Atanmalarına İlişkin Genel Yönetmelik" hükümleri doğrultusunda döneme bağlı olmaksızın yapılmaktadır.